

ВѢСТНИКЪ

ПЕРЕМЫСКОЙ ЕПАРХІИ

Рѣкъ 1890.

Выдано 8. Жолтня.

Ч. X.

Ч. 45.

Ч. 105|орд.

ІОАННЪ

Б. М. Епископъ Перемыскій, Самборскій и Сяноцкій и пр.

Возлюбленному въ Христѣ Священству и всѣмъ Вѣрнымъ Нашой Епархіи миръ отъ Господа
и Наше Архіерейское благословеніе!

Щобъ изъ причины Нашого подошлого вѣку и ослабленя черезъ долго-
тревалу тяжку недугу физичныхъ силъ утрудняючого Намъ точно заниматься всѣми
справами Нашого архіерейского званія, духовне добро сей численной Епархіи не-
терпѣло, упросясьмо у Найяснѣйшого нашего Цѣсаря и Короля Францѣшка
Іосифа и у Ихъ Святости Папы Льва XIII. приданье Намъ до помочи Епископа
Суфрагана въ особѣ Высокопреподобного и Всечестнѣйшого Архипресвитера при
Нашомъ Соборѣ Крылошанъ Юліяна Куиловского.

На коли же за ласкавѣйшимъ пригласіємъ Ихъ ц. и к. Величества зъ дня
18. Листопада 1889 сему Нашому прошенію удоволено, а Святѣйшій Отецъ Папа
Левъ XIII. Булею зъ дня 26. Червця 1890 тогожъ Высокопреподобного мужа
Юліяна Куиловского яко нареченого Епископа Гѣфестійского въ предѣлахъ невѣр-
ныхъ Суфраганомъ Нашимъ именовати и назначити благоволилъ, послѣдило на
дни 17. Серпня 1890 н. ст. въ Нашой Перемыской Престольной Церквѣ черезъ
Его Превосходительство Высокопреосвященного Митрополита Галицкого Сильвестра
Сембратовича при содѣйствію П. Т. Епископовъ Луки Солецкого, Юліяна Пелеша
и Якова Глясера посвященіе згаданого Номината въ чинъ Епископскій.

О семъ событію завѣдомляемъ Васъ въ Христѣ возлюбленныи Отцы и Братя а черезъ Васъ всѣхъ Вѣрныхъ Перемыской, Самборской и Сяноцкой діецесіи поручаемъ при св. богослужебныхъ чинахъ, при дотычныхъ молитвахъ прилучати и вспоминати такожъ имя Преосвященного Юліяна.

Для улегшенія Намъ въ численнихъ и трудныхъ працяхъ тычачихъ ся заряда діецесією и Консисторією именовалисьмо заразомъ и поставили особною грамотою сего Преосвященного Епископа Суфрагана Нашимъ Вікаріємъ генеральнымъ въ дѣлахъ духовныхъ и Офиціаломъ, надаючи Ему полну власть въ заступствію и въ имени Нашомъ все постановляти, заряджати и исполняти що по закону и правному діецесальному звичаю до дѣйствокруга генерального Вікарія и Офиціала належить.

Поручаемъ прото всему діецесальному Преч. Священству мирскому и всѣмъ Вѣрнымъ діецесаномъ, щобы згаданого Преосвященного Епископа Суфрагана генерального Нашого Вікарія и Офиціала яко такого узнавали, Его по должности почитали и Его рѣшеніямъ и постановленіямъ въ имени Нашомъ выдаваемымъ послушными были.

Дано въ Перемышли, дня 4. Вересня 1890.

Ч. 46.

Ч. 1502^{орд.}

Окружне Посланіе
Его Святости Льва
ХІІІ зъ дня 10.
Сѣчня 1890: „О го-
ловныхъ обяза-
кахъ гражд^{анъ}
христіянскихъ.

Святѣйшій Отець Левъ Папа ХІІІ яко прозорливый и добрый Отець великои родини христіянської, печаливый всегда о еи спасеніе, видячи многихъ зъ сынѣвъ св. Церкви заблукавшихся на бездорожа и залишающихъ св. обовязки христіянскіи, чи то підъ позоромъ, будьтобы они не далися погодити съ обовязками гражданскими, чи то зъ переверотности и злобы — підбуреніи сынами тмы; черезъ що всколебаніи zostали и саміи основы цѣлого общества людского а тымъ самымъ и державъ, узналъ за конечно потребне поучити всѣхъ Вѣрныхъ, якъ то передъ всемъ належить выполняти св. обовязки христіянскіи и якъ тѣже легко дадутся погодити съ обовязками христіяннина-гражданина, и въ той цѣли выдать многоцѣнне, весьма полезне окружне Посланіе: „О головныхъ обовязкахъ гражданъ христіянскихъ,“ котре тутъ въ переводѣ на языкъ рускій подаемо:

Святѣйшого Господина Нашого Льва провидѣніемъ Божиимъ Папы ХІІІ окружне Посланіе до всѣхъ Патріархѣвъ, Примасѣвъ, Архіепископѣвъ, Епископѣвъ и другихъ мѣстцевыхъ Ординаріатѣвъ миръ и общеніе съ Апостольскимъ престоломъ мающихъ въ Римѣ 1890.

О головныхъ обовязкахъ гражданъ христіянскихъ.

Почтеннымъ братьямъ патріархамъ, примасамъ, архіепископамъ, епископамъ и прочимъ ординаріямъ мѣстцевымъ зостающимъ въ мирѣ и общенію съ престоломъ Апостольскимъ.

ЛЕВЪ ПАПА ХІІІ.

Почтенніи братья! Миръ и Апостольске благословеніе.

Премудрости христіянської заповѣди въ память привести и до тыхже житъе, обычаи и установы народѣвъ застосовати, оказуеся що дня бѣльша потреба.

Бо черезъ ихъ залишенъе повстала такъ велика сила злого, що никто мудрый те-перѣшне безъ опасного старанья знести, ни на будуче безъ страха поглянути не може. Не малый бо поступъ здѣлано въ тыхъ добрахъ, которіи суть тѣлесніи и внѣшніи; но всяка природа, котра проникае умы людскіи, поспѣданье маєткѣвъ, силъ и достаткѣвъ, хотяй може выгоды произвести и умножити приемности житя, но не може заспокоити духа до чогось бѣльшого и величавѣйшого сотвореного. Бога видѣти и до Него стремѣти, есть найвысшимъ закономъ житя людей, которіи на образъ и подобіе Боже сотвореніи, самою природою до поспѣданя создателя своего сильно побуждаются. Но не якимъ рухомъ або бѣгомъ тѣлеснымъ идеся до Бога, но тымъ, що належитъ до духа, познаніемъ и чувствомъ. Богъ бо есть першою и найвысшою правдою, а умъ кормится лише правдою; есть тойже совершеною святостію и найвысшимъ добромъ, до которого сама воля поѣдъ проводомъ честноты стремѣти и котрого осягнути може.

Що сказано о поодинокыхъ людехъ, то належитъ розумѣти и о товариствѣ такъ домашномъ якъ такожь и о гражданскомъ. Не на тое бо произвела природа товариство, щобы стремѣль до того человекъ якобы до цѣли, но щобы въ томже и черезъ тоежь знайшоль помѣчь отвѣтну для своего усовершеня. Если протое яка держава глядитъ лише за выгодами внѣшними и за приличнымъ и въ достаткахъ упливяющимъ житьемъ, если занедбуе Бога въ управленью державномъ и не заховуе моральныхъ законѣвъ, то найгѣрше отступаетъ отъ своего назначеня и припису природы, и не може тогда уважатися яко товариство и общество людей, но яко ложне наслѣдованье и удаванье товариства. Но видимо, що тѣи, якъ сказалисьмо духовніи добра, которіи находятся передъ всемъ въ захованью правдивои религійи и безустанномъ перестерѣганью заповѣдей христіянскихъ, щоденно затмѣваются черезъ непамять и знеохоченье людей такъ, що майже о скѣлко есть бѣльшій поступъ въ рѣчахъ належачихъ до тѣла, тымъ бѣльшій видится упадокъ въ тыхъ, которіи относятся до духа. Уменьшеной и по бѣльшой части ослабленой вѣры христіанскои великій знакъ есть въ самыхъ покривдженяхъ, якіи наносятся дуже часто католическому имени явно и въ очахъ людей, и якіи вѣкъ почитающій религійю въ нѣякій способъ не знесль бы. Зъ тыхъ поводѣвъ есть не до увѣреня, якъ много людей находится въ небесбеченьствѣ о вѣчне спасеніе: но мѣста саміи и державы не могутъ бути довго беспечными, бо наколи упадутъ звычаи и обычаи христіянскіи, то мусять розпастися найсильнѣйшіи основанія товариства людского. Для публичного спокою и для удержанья порядку оставляется сама сила: но сила есть дуже слаба, если отберется ей подпора религійи, и она склоннѣйша до произведенія рабства, нежели послушеньства, носитъ въ собѣ самѣй сѣмя великихъ возмущеній. Вѣкъ принесъ тяжкіи памятникіи выпадки; и не есть еще певно, чи не належитъ еще подобныхъ обавлятися. И такъ часъ самъ упоминаетъ насъ шукати средствъ охоронительныхъ зъ ѣтки належитъ: именно возстановити христіанскій способъ мысленя и дѣланя въ житію приватномъ, и въ всѣхъ частяхъ публичныхъ; а то одно есть найотповѣднѣйшимъ до прогнанія злого, котрое утискаетъ, до отверненія отъ небесбеченьствъ, котріи грозятъ. На то намъ, почтенныи братья, належитъ наставати, до того наибольшою можливою старанностію и прилѣжностію стремѣти: и зъ того powodu, хотяй въ иншихъ мѣстцахъ, коли случилася способнѣсть, подобне голосилисьмо, здается намъ однакожь полезнымъ съ семъ писемъ докладно описати обовязки католикѣвъ, которіи обовязки, если точно будутъ захованіи, доведутъ чудесно до общого спасенія. Впалисьмо въ сильну и майже щоденну борбу о наибѣльшіи рѣчи, въ которой

дуже легко есть бути неразъ зведенимъ, зблудити и упасти многимъ на духу. Нашимъ обовязкомъ, почтенныи братья, есть упоминати каждого, учити, наказовати отповѣдно времени, щобы дорогу спасенія никто не оставилъ.

Не можна сомнѣватися, що въ практичномъ життю католикѣвъ есть бѣльше обовязкѣвъ якъ тыхъ, що або ложно знаютъ вѣру католическу, або цѣлкомъ еи не знаютъ. Коли Іисусъ Христосъ здѣлавши уже спасеніе роду людскому, приказалъ Апостоламъ проповѣдати Евангеліе всей твари, то тымъ самымъ наложилъ обовязокъ всѣмъ людямъ, щобы выучилися того и вѣрили въ то, чого ихъ учено; бо съ тымъ обовязкомъ стисло получене есть осягненье вѣчного спасенія. „Иже вѣру иметь и крестится, спасенъ будетъ, а иже не иметь вѣры, осужденъ будетъ. (Мар. 16, 16).

Но человекъ принявши, якъ належитъ, вѣру христіянську, подчиняется тымъ самымъ церквѣ, яко изъ ней рожденый, и стаеся участникомъ наибѣльшого и найсвятѣйшого товариства, которымъ управляти найвысшою властію, подъ невидимою головою Іисусомъ Христомъ, есть властивымъ чиномъ римского Папы. — Если же мы обовязаны закономъ природнымъ особливо любити и хоронити краину, въ котрой узрѣлисьмо свѣтло, и до котрой zostалисьмо принятыи и то такъ далече, що добрый гражданинъ не маеся вагати и смерть понести за отчину, то есть далеко большымъ обовязкомъ христіанина всегда такъ само бути успособленимъ для церкви. Есть бо церковь мѣстомъ святымъ Бога живого, Богомъ самымъ произведеннымъ, и подъ Его начальствомъ устроенымъ, котра вправдѣ на земли подорожуе, но вызываючи людей, навчаючи и ведучи до вѣчной щастливости въ небѣ. Полюбити отже нилежитъ отчину, отъ которой получилисьмо житье смертне; но належитъ бѣльшою любовію обняти церковь, которой должнисьмо тревауче житье души; слушнымъ бо есть предпочитати добра души добрамъ тѣла, и о много святѣйшими суть обовязки къ Богу, нежели къ людямъ. — Впрочемъ, если хочемо правдиво судити, надприродна любовь Церкви и природна любовь отчины, суть двѣ разомъ зродженіи любви походячіи отъ того самого вѣчного начала, понеже самъ Богъ есть обоихъ создателемъ и причиною: зъ чого слѣдуе, що одинъ обовязокъ не може противитися другому. Дѣйстно можемо и должнисьмо обое, любити себе самыхъ, и благосклонными бути для ближнихъ, любити державу и власть начальну той державы, но въ томъ самомъ часѣ почитати Церковь яко мать, и наибѣльшою можливою любовію обнимати Бога.

Но помимо того порядокъ тыхъ обовязкѣвъ чи то нещастьемъ временъ, чи неприхильною людей волею часомъ перевертаеся. Именно случаются выпадки, що здаеся, якобы чого иншого отъ гражданъ вымагала держава, а чого иншого отъ Христіянъ религія: а то дѣстно не зъ иншого powodu, якъ лише длятого, що управитель державы святу власть церкви або за ничъ цѣнять, або хотять, щобы була имъ подчинена. Зъ того и повстае борба, а въ борбѣ мѣстце для нараженія честноты на небеспеченство. Натискае бо двояка власть, которыхъ обохъ противне наказующихъ разомъ слухати не возможно: Никтоже можетъ двѣма господиномъ работати. (Мат. 6. 26) такъ що со всемъ належитъ залишити одного, если исполняеся справа другого. Но котрый мае бути предпочитанный, не повиненъ никто сумнѣватися. — Есть бо злочинствомъ отступити отъ послушенства Богу для задоволенія людямъ: простункомъ, зломити законы Іисуса Христа, щобы зверхности послушнымъ быти, або щобы для захованія права державного, мимо пустити права церкви. Повиноватися подобаетъ Богови паче, нежели человекомъ. (Дѣян. 5. 29).

Що колись звикли були Петръ и прочіи Апостоли отповѣдати зверхностямъ приказующимъ нечестное, то само въ подобномъ случаю належить всегда безъ ваганя отповѣсти. Жаденъ гражданинъ не есть лучший чи въ мирѣ чи въ войнѣ отъ Христіанина памятного на свои обовязки: но цовиненъ скорше все претерпѣти, а даже волѣти умерти, а нежели опустити справу Бога або Церкви. Протое не мають докладного понятія о силѣ и природѣ законѣвъ, которіи ту постоянность въ выборѣ обовязку ганять и говорить, що то належить до возстанія. Говоримо то, що есть вообще знанымъ и Нами самими колькократьно поясненымъ. Законъ бо, не есть ничь иншого, якъ приказъ правого розуму даный законною властію для общего добра. Но нема ніякої правдивой и законной власти, если не походить отъ Бога найвысшого начала и Господа всего, который лише самъ може поручити челоуѣкови панованье надъ людьми: и не можна назвати то правымъ розумомъ, который несогласнаеся съ правдою и розумомъ божескимъ: ани правдивымъ добромъ, которе противится найвысшому и неизмѣнному добру, и воли людей отклоняе и отводитъ отъ любви Бога. — Святимъ протое есть имя публичной власти Христіанамъ, въ которой познають нѣкій образъ и подобіе божого величества даже тогда, коли держитъ ю недостойный: справедливое и належите почитанье законѣвъ не за для силы и грозбъ, но за для совѣсти обовязку: не бо даде намъ Богъ духа страха (II. Тим. 17).

Но если законы державніи явно суперенчіи суть съ правомъ божимъ, если наносятъ яку кривду церквѣ, або супротивляются тымъ обовязкамъ, которіи налагае религія, або нарушаютъ власть Іисуса Хріста въ найвысшомъ Архіерею, то тогда спротивится есть обовязкомъ, слухати злочинствомъ; а то есть получене съ кривдою самой державы, понеже грѣшится противъ державы, если щось залишится въ религіи. — Дальше же явствуе, якъ неслухнымъ есть тое посуджуванье возстанія: не отмавляеся бо князеви и законодателю належите послушенство: но отступаеся отъ ихъ воли тѣлько въ тыхъ приказахъ, до которыхъ установленья не мають власти, понеже поставляютъ ся съ кривдою Бога и для того не мають справедливости, и суть всемъ иншимъ, но не закономъ. Знаете, почтенныи братья, що то есть самѣѣнька наука св. Апостола Павла, который написавши до Тита, щобы упоминалъ Христіанъ начальствующимъ и владѣющимъ повиноватися и покаратися, заразъ додае „ко всякому дѣлу благу готовымъ быти (Тит. III. 1) щобы тымъ заявити, що если законы людей постановляютъ щось противъ вѣчного закона Божого, слухнымъ есть, не повиноватися. Подобнымъ чиномъ князь Апостолѣвъ отповѣлъ крѣпко и поважно тымъ, которіи хотѣли отобрати ему свободу проповѣдати Евангеліе. аще праведно есть предъ Богомъ, васъ послушати наче, нежели Бога, судите. Не можемъ бо мы, яже видѣхомъ и слышхомъ, не глаголати. (Дѣян. 4. 19. 20). Найбѣлшимъ протое обовязкомъ христіаньскимъ, и то нѣяко жереломъ, зъ которого другіи обовязки походятъ, есть, щобы каждый любилъ обѣ отчины, одну природну, другу небесну, но такъ, щобы послѣдней любовь була вышнюю якъ первой, и щобы николи не предпочиталися права людскіи правамъ Божимъ. Дѣйстно, Спаситель рода людского говоритъ самъ о собѣ: Азъ на сіе родихся, и на сіе прійдохъ въ міръ, да свидѣтельствую истину (Іоан. 18. 37) и: Огня прійдохъ вврещи на землю, и что хочу, аще уже возгорѣся? (Лук. 12: 49). Въ познанію тои правды, котора есть найвысшимъ совершенствомъ ума, въ божой любви, котора рѣвнымъ способомъ усовершеняе волю, лежитъ все житье и свобода Христіанъ. И тыхъ

то именно, правды и любви, найчестивішу спадщину, вручену собі Ісусомъ Христомъ, Церковъ безустанною старанностію и чуванємъ хоронить и стереже.

Но якъ строга и якъ многократна возгорѣла война противъ церкви, заледве належить на семъ мѣстци вспоминати. Понеже случилось розумови многіи тайніи рѣчи и природою укритіи вѣдомости черезъ изслѣдованье вынайти и ихъ отно-вѣдно до ужитку въ житію употребити, пріішли люди до такои дерзости, що гадають, що можна уже божество и божу власть прогнати изъ публичного житія. — И зведеніи тымъ блудомъ переносять начальство отобране Богу на природу чело-вѣческу; проповѣдують, що начало и правило всякои правды належить брати отъ природы; що отъ неї виплывають, и що до неї належить относити все обовязки религій; що для того ничого нема переданого Богомъ; що не належить слухати ни христіанськихъ засадъ моральности, ни церкви; що она немає ніякои власти поста-новляти законы, ніякихъ правъ; а даже що не належить дати Церквѣ мѣстца въ заведеніяхъ державныхъ. Жадають же и всіми силами стараются переняти справи публичніи и обняти управленье мѣсть, чтобы могли легше приноровити законы до тыхъ наукъ и вытворити обычаи народѣвъ. И такъ всюды имя католическе або явно поневеряеся, або укрито напастуеся; и лишивши велику свободу всякои пе-реворотности заблужденій, многими часто узами стисняеся всенародне исповѣданье правды христіаньскои.

При тыхъ то такъ некористныхъ обстоятельствахъ передвсемъ каждый повиненъ поглянути на себе и сильно етаратися, чтобы напряженою осторожностію хоронилъ глубоко поняту вѣру, выстерѣтаючися небеспеченьства, а именно узброе-ный всегда противъ рѣжныхъ обманъ наполненнымъ софизмами. Для охороненья сс-честноти уважаемъ такожъ дуже полезнымъ, и въ теперѣшнихъ часахъ дуже отно-вѣднымъ — чтобы прилѣжною ревностію пося способности и понятія поодинокихъ отдатися науцѣ христіаньскои и тымъ предметамъ, которіи относятся до религій, и которіи розумомъ можна поняти, и чтобы напоити духа бѣльшимъ возможнымъ знаніемъ. А понеже вѣра не тѣлько ненарушимою має бути въ сердцахъ людей, но такожъ безустанно вмагатися, належить дуже часто вноспти до Бога смиренну и умильну молитву Апостолѣвъ „приложи намъ вѣру“ (Лук. 17. 5.)

Но въ томъ самомъ, що дотичить вѣры христіаньскои, суть иншіи обо-вязки, отъ которыхъ точного и религійного захованья хотій всегда залежало спа-сеніе, залежить оно найбѣльше въ нашихъ часахъ. — Именно въ той якъ сказа-лисьмо, такъ великои и широко розляглої дерзости мнѣній есть обовязкомъ церкви, принять подъ опѣку правду и прогнати изъ умѣвъ блуды, и то належить свято каждого часу сохрانیти, понеже въ еи охоронѣ, лежить честь Бога, и спасеніе лю-дей. Но коли натискае потреба, не тїи лише, которіи стоять на челѣ мають хоро-нити чистѣсть вѣры, но каждый обовязанымъ есть вѣру свою другимъ голосити, чи то для поученья другихъ вѣрныхъ или ихъ утвержде-нья, чи то для прогнанія напастей невѣрныхъ. (S. Tom. II — II Quaest III, art II ad 2). Уступати передъ непріятелемъ, або молчати, коли такъ великій зъ-всѣхъ сторонъ подноситься крокъ для придушенья правды, есть то дѣломъ або лѣни-вого челоука, або усомнѣваючогоса о томъ, що исповѣдуе, чи то есть правдивымъ. Одно и друге есть огиднымъ и ображающимъ Бога; одно и друге противится такъ спасенію поодинокихъ, якъ и общому, для самыхъ ворогѣвъ вѣры користнымъ, бо сильно вскрѣпляе оспалый трудъ правыхъ, дорзѣсть неправыхъ. Зъ того взгляду есть дуже наганна недбалость христіанъ, понеже дуже часто могутъ легкимъ способомъ

ложніи обвиненія знищити, и скривленіи мнѣнія опровергнути; а при бѣльшомъ трудѣ могутъ то всегда. Въ концѣ никому не взбороняея выступати съ тымъ мужествомъ, яке есть христіанамъ властиве, котрымъ самымъ неразъ сокрушаются и отвага и замѣры противникѣвъ. Кромѣ того суть христіане сотвореніи до борбы, котрыхъ чимъ бѣльша сила, тымъ певнѣйша при помочи Божой побѣда. „Дерзайте, яко азъ побѣдихъ міръ.“ (Іоаннъ 16. 33). И никто не може закинути, що хранитель церкви Іисусъ Христосъ не потребуе людской помочи. Бо не задля недостатку силъ, но зъ величія благодати хоче, щобы и мы понесли троха труда для позысканія и осягненія плодѣвъ спасенія, которе онъ самъ здѣлалъ.

Первіи же части того обовязку суть, исповѣдати католическу науку явно и постоянно, и туюжъ по можности розпространяти. Бо, що уже не разъ и дѣже справедливо сказано, ничъ такъ не стоить на завадѣ премудрости христіаньской, якъ то, що не есть знаною. Она сама собою належито понята зможе прогнати заблудженія, и если ю понялъ простый умъ незамотанный нѣякими предразсудками, то голосить розумъ, що належить съ нею согласитися. Честнота вѣры есть вправдѣ великимъ даромъ благодати и благодати божой; но рѣчи, котрыми вѣра пріймаея, познаются лише слухомъ. Како же увѣрують, егоже не услышаша? како же услышатъ безъ проповѣдающаго? Тѣмъ же убо вѣра отъ слуха, слухъ же глаголомъ Божиимъ (Рим. 10. 14. 17). Понеже але вѣра есть до спасенія необходима, то зъ того слѣдуетъ, що мусится доконче проповѣдати слово Христове. Вправдѣ чинъ проповѣданія т. е. научанія належить посли права Божого до учителѣвъ котрыхъ Духъ святой постави епископы пасти церковь Господа и Бога (Дѣян. 20. 28.) особенно же до Архіерея Римского, намѣстника Іисуса Христа, начальника вселенской церкви съ найвысшою властію, учителя того, що маея вѣрити и дѣлати. Но никто най не гадае, що приватнымъ взбороняея доложити якого такого труда въ той справѣ, именно такимъ, котрымъ Богъ далъ дарованія ума съ ревнованьемъ заслужитися; которіи, коли лише вымагае потреба, выгодно могутъ вправдѣ не принять чинъ учителя, но то що сами получили, передати другимъ, яко образъ отдающей голосъ учителѣвъ. Що бѣльше, труды приватныхъ выдавалися отцамъ собора Ватиканьского такъ далече отповѣдными и плодоносными, що уважали тое на всякій спосѣбъ отъ нихъ вымагати. Всѣхъ вѣрныхъ христовыхъ передвсемъ тыхъ, що стоятъ на челѣ або исполняютъ чинъ учителя, заклинаемъ на любовь Іисуса Христа, и приказуемъ властію Бога и Спасителя нашего, щобы для усуненія и выкорѣненія тыхъ заблудженій отъ святой Церкви до розширенія свѣтла найчистѣйшой вѣры старанья и труда своего доложили. (Const Dei filius, sub fin.) Впрочемъ каждый най памятае на тое, що може и повиненъ силою примѣра сѣяти католическу вѣру и проповѣдати постоянноістю исповѣданья. До обовязковъ отже, которіи насъ вяжутъ съ Богомъ и Церквою то наибѣльше належить вчислити, щобы для розширенія правды христіаньской и прогнанія заблудженій каждый поодинокій доложилъ по можности своего труда.

Тымъ однако обовязкамъ не такъ, якъ належить, обильно и полезно удовлетворять, если одніи отъ другихъ отлученіи вступать до борбы. — Іисусъ Христосъ предеказалъ, що въ обиду и ненависть людей, котру онъ самъ першій получилъ, рѣвнымъ спосѣбомъ попаде и дѣло отъ него установлене: цѣлкомъ такъ, що для осягненія спасенія, его благодію здѣланого многіи въ самомъ дѣлѣ найдутъ

перепоны. Дятого не хотѣль установити лише учениковъ своей науки, но соединити ихъ въ товариство, и отповѣдно получить въ одно тѣло, которымъ есть Церковь (Кол. 1. 24.) и которого самъ есть головою. Пересыкае протое житѣе Іисуса Христа черезъ цѣлый составъ тѣла, кормить и удержуе поодинокіи члены держитъ ихъ полученіи со собою и до той самой цѣли уложеніи, хотяи не то, само есть дѣланье поодинокихъ. Якоже бо въ единомъ тѣлеси многи уды имамы, уды вси не тожде имуть дѣланіе. Такожде мнози едино тѣло есмы о Хрѣстѣ, а по единому другъ другу уды. (Рим. 12. 4. 5). Зъ тыхъ поводовъ не тѣлько що совершеннымъ товариствомъ есть Церковь, и о много вышнюю отъ кожного иного товариства, но то есть ей отъ ея основателя наданымъ, що должна боротися за спасеніе рода человѣческаго яко ополченая (яко полкъ добре урядженый) (Пѣсн. 6. 3. 9). Тое то уложенье и устроенье христіянства не може ніякимъ способомъ змѣнитися, и никому не вольно бѣльше пѣсля своего уподобанья жити, або наслѣдовати способъ борбы, котрый собѣ сподобае; протое що розсынае, а не собирае, кто съ Церквою и Іисусомъ Христомъ не собирае; и въ самомъ дѣлѣ повстають противъ Бога, которіи разомъ съ нимъ и съ церквою не держать. Иже нѣсть со мною, на мя есть, и иже не собираетъ со мною, расточаетъ. (Лук. 11. 23).

До тогоже сполученья духа и всепѣльного дѣланья не безъ причины страшного для вороговъ католического имени, передъ веѣмъ есть необходимымъ согласіе мыслей: до котрого видимо Апостола Павла завзывающого Коринтіянъ сильно и надзвычай поважными словами: Молю же вы братіе именемъ Господа нашего Іисуса Христа, да тожде глаголете вси, и да не будутъ въ васъ распри, да будете же утверждени въ томъ же разумѣніи и въ той же мысли (I. Кор. 1. 10). Заповѣди той мудрость легко дасться познати. Началомъ бо дѣланья есть умъ: и протое не могутъ сходитися хотѣнія, и дѣла не могутъ бути подобными, если умы розличніи мнѣнія производять. Которіи послѣдуютъ самъ разумъ яко своего проводника, тогды рѣдко коли або и николи не може бути у нихъ одна наука: есть бо найтруднѣйшою штукаю познати рѣчи; умъ же есть и слабый своею природою, и розсѣваеся розличіемъ мнѣній, и неразъ обманюеся черезъ виѣшніи влѣянія; до того приходятъ похоти, которіи або цѣлкомъ зносятъ способность видѣти правду або на певно уменшаютъ. Зъ того поводу въ управленью державъ часто задають собѣ труда, чтобы силою удержати въ едности тыхъ, котрыхъ мнѣнія суть противніи. Цѣлкомъ иначе христіане: що мають вѣрити, получаютъ отъ церкви, бо знаютъ на певно, що подъ ея повагою и проводомъ осягнуть правду. Кромѣ того, якъ одна есть церковь, понеже одинъ Іисусъ Христосъ, такъ и всехъ по всей вселенной христіянъ одна и та сама есть и должна бути наука. Единъ Господь едина вѣра (Еф. 4. 6). Имуще же той же духъ вѣры (II Кор. 4. 13) мають спасительне начало, зъ которого самовольно повстае въ всехъ та сама воля и той самъ повѣдъ до дѣланья.

Но, якъ приказуе Апостоль Павелъ, одногласіе должно бути совершенно. Понеже вѣра христіянська не основуеся на повазѣ человѣческаго, но божого розуму, понеже тое, що отъ Бога получилисьмо, вѣруемо що есть правдивымъ не дятого, що позналисьмо внутренню рѣчей правду свѣтломъ природного розуму, но дня поваги самого Бога обявляющого, котрый не може бути ни обманенымъ ни обманити (Conc. Vat. Dei filius cap. 3) то слѣдуе зъ того, що веѣ рѣчи, о котрыхъ есть певность, що

Богомъ суть переданіи, належить цѣлкомъ принять всѣ поодинокіи однаковимъ и подобнымъ согласіемъ: а одной тыхъ рѣчей отмовити вѣры, впадаєся майже въ то, що откидаєся всѣ. Нищать бо саму основу вѣры тьи, которыи або перечать, що Богъ до людей промавлялъ або усомнѣваються о безконечной правдивости и мудрости его. Постановляти же, которіи науки суть отъ Бога преданіи належить до церкви навчающей, которой Богъ и вѣрилъ ошѣку и толкованье слѣвъ своихъ. Найвысшимъ же учителемъ въ церквѣ есть Папа Римскій. Якъ отже згода умовъ wymagaє совершенного согласія въ одной вѣрѣ, такъ жадає, щобы хотѣнія були церквѣ и римскому Папѣ совершенно подданіи и послушніи якъ Богу. Совершенно же повинно бути послушенство, понеже сама вѣра того wymagaє, и се має всполненє съ вѣрою, що не може бути подѣльнымъ, а даже еслибы не було совершенне и всѣхъ знаменій совершенства не пошѣдало, остаєся вправдѣ видѣ послушенства, но природа послушенства зносится. Такому совершенству такую вагу надалъ звычай христіянскій, що оно всегда уважалось яко признакъ розпознаия католиковъ.

Прекрасно выясняєся се мѣстце св. Томою зъ Аквину тыми словами: формальнымъ.... предметомъ вѣры есть перша правда, такъ якъ объявляєся въ св. Письмѣ и въ науцѣ церкви, котра походитъ отъ першой правды. Протое если кто не держитъся науки церкви яко непогрѣшного и божого правила, котре походитъ отъ першой правды объявленои въ св. Письмѣ, той не має розположенія вѣры, но тое, що належить до вѣры держитъ инымъ способомъ, а не черезъ вѣру.... Явно же есть, що той, котрый держитъся науки церкви яко непогрѣшного правила, соглашаєся съ всѣмъ, що учитъ церковь: противно, если кто изъ науки церкви узнає то що хоче, а того, чого не хоче, не узнає, не держитъся уже науки церкви яко непогрѣшного правила, но власной волѣ. (II. II. Quaest. V. art. III). Одна вѣра должна бути цѣлои церкви посли слѣвъ (I. Кор. 1. 10.) *Томже глаголете вси, и да не будутъ въ васъ распри:* чого не можнабы заховати, если бы повставшій вопросъ вѣры не булъ опредѣленъ тымъ, который стоитъ на челѣ цѣлои церкви, щобы его мнѣніє сильно задержане було цѣлою церквою. И протое лише до власти Найвысшого Архіерея належить нове выданье Символа якъ и все инше, що дотычить цѣлои церкви. (Ib. Quaest. I. art. X.).

Въ установленю границъ послушенства, най никто собѣ не гадає, що власти св. Пастырей а особенно Папы римского належить слухати тѣлько въ томъ, що дотычить догматовъ, которыхъ откиненье упорне не може отрѣзнити отъ порока ереси. Еще бѣльше, не есть достаточнымъ узнавати щиро и крѣпко науки, которіи предлагаются церквою до вѣреня хотяи торжественнымъ судомъ не опредѣленіи, но звычайнымъ и вселеннымъ ученіемъ яко Богомъ объявленіи, въ которіи вѣрою католическою и божою вѣрити Соборъ Ватиканскій постановилъ; но и то належить доложить до обовязковъ христіанъ, щобы властію и руководствомъ Епископовъ особенноже Апостольского престола дали собою управлять и себе вести. А якъ то есть отповѣднымъ, легко можна познати. Бо тое, що находится въ изреченіяхъ Божіихъ относится по части до самого человека и до рѣчей необходимыхъ до вѣчного спасенія человека. Но въ обохъ случаяхъ, именно въ що належить вѣрити, и що творити, прунисуюєся правомъ Божимъ церквою, якъ сказалисьмо, а въ церквѣ Папою римскимъ. Для того то може и по власти своей долженъ Папа судити, що содержатъ изреченія божіи, которіи науки съ тымже со-

глошаються, а которіи рожнять ся; и такимъ самымъ чиномъ показати, що есть честнымъ, а що нечестнымъ; що дѣлати, а чого уникати належить, дабы осягнути спасеніе; иначе бо не мѡгъ бы бути ни певнымъ толкователемъ, ни беспечнымъ проводникомъ въ житію чловѣка.

Кромѣ того треба глѣбше ввійти въ природу церкви: она бо не есть случайнымъ сполученьемъ христіянъ, но преимущественнымъ устроеньемъ отъ Бога поставленнымъ товариствомъ, котра виростъ и передъ всемъ до того стремить, чтобы принести спокѡй и святость душамъ; понеже она сама одна посѣдае зъ дару божого до того потребныи средства, мае певныи законы, певныи обязанности и въ управленію народу христіянського послѣдуе способъ и дорогу отповѣдну своей природѣ. — Но веденіе того управления есть трудне и получене съ частыми противностями. Церковь бо управляє народами розсѣянными по всѣхъ частяхъ земли, различающимися родомъ и звичаями, которыхъ обовязкомъ есть, понеже въ всякой державѣ каждый жіе послѣ своихъ законовъ, подчинитися мірской а заразомъ и святой власти. И тыи обязанности суть полученные въ тыхъ самыхъ особахъ, но не суть, якъ сказалисьмо, собѣ противныи, ани одныи другихъ не мѣшають, понеже одни относятся до блага державы, другіи же до общего добра церкви, а одни и други утворени для осягненія совершенства людей.

Поставивши таке опредѣленіе правъ и обовязковъ, есть цѣлкомъ ясно, що управителѣ державъ въ веденію своихъ дѣлъ суть свободными; и то не лише що церковь тому не противится, но съ всѣмъ еще помагае; котра, понеже передъ всемъ приказуе абы заховати богочестіе, которе есть справедливостію къ Богу, тымъ самымъ завзымае до справедливости къ князямъ. Дѣйстно въ далеко честнѣйшомъ намѣренію стремить свята власть до того, чтобы управляти умами людей хоронячи царство Божіе и правду его (Мат. 6. 33.) и тымъ она цѣла занята. Не можна же безъ нарушенія вѣры сомнѣватися, що таке управленіе умами назначено Церквѣ одной, чтобы въ томъ власть политична ніякого не мала мѣстця: не, Кесареви бо, но Петрови вручилъ Іисусъ Христосъ ключи царства небесного. Съ тою наукою о дѣлахъ политичныхъ и религійныхъ сполученіи суть другіи не малои ваги, и о нихъ на семъ мѣстці замовчати не хочемо.

Отъ всякого рода политичного правленія отстоятъ якъ найдалше христіянське правленіе; хотяй мае подобіе и устроеніе державы, но мае цѣлкомъ инше начало, причину и природу, якъ державы смертніи. — Мае отже церковь право жити, и хоронити себе отповѣдными своей природѣ уставами и законами. И понеже она не тѡлько есть товариствомъ совершеннымъ, но выснимъ отъ каждого чловѣческаго товариства, она правомъ и обовязкомъ своимъ отгигаея дуже отъ послѣдованья сторонництвамъ и служенья змѣннымъ направленіямъ гражданськихъ справъ. Подобнымъ чиномъ Церковь хоронячи свои права, почитае чужіи, не гадае що до неї належить, яка форма державы найбільше подобаея, и якими постановленіями управляє ся справа мірска народовъ христіянськихъ: зъ рѡжныхъ родовъ правительствъ не опровергае жадного, если лише не нарушаея религія и карность обычаевъ. — До того примѣра належить звертати мысли и дѣланья всѣхъ поодинокихъ христіянъ. Не ма сомнѣнія, чтобы не була яка честна суперечка въ справахъ политичныхъ, коли именно ведея борба ненарушимою правдою и справедливостію, чтобы тіи мнѣнія въ дѣло и уживанье ввести, которіи передъ другими выдаются користнѣйшими для общего добра. Но втягати Церковь до сторонництва, або хотѣти, чтобы она помагала до покаянія тыхъ, съ которыми ведея споръ, есть то дѣломъ людей нероз-

судно надуживаючихъ религію. Протівно, святою и ненарушимою должна бути у всѣхъ религія; а даже въ самой карности державъ, котора не може одѣлгнися отъ законѣвъ моральности и обовязкѣвъ религіи, на то найбільше и неустанно належить мати взглядъ, що передъ всемъ служитъ христіянському имени: и еслибы ся коли зауважало, що тосжъ изъ стороны ворогѣвъ находится въ небеспеченствѣ, належить уникати всякіи роздоры, но единодушно и единомыслно предприняти оборону и защиту религіи, що есть наибольшимъ общимъ добромъ, и до чего все належить относити. — То уважалосьмо конечнымъ троха докладнѣйше пояснити.

Дѣйстно такъ церковь якъ и держава мають свое особне начальство: протое въ веденію дѣлъ своихъ не слухае одно другого, розумѣея, въ предѣлахъ означеныхъ отъ наиблизини каждого справы. Но зъ того ніякимъ чиномъ не слѣдуе, що они суть розлученіи, а тѣмъ менше, щобы собѣ противилися. — Дѣйстно, не лише тое, даге намъ природа, щобысьмо существовали, но щобысьмо були добрыхъ обычаевъ. Протое отъ сунокую, публичного порядку, который передъ всѣмъ на цѣли має міреке сполученье, того жадае человекъ, щобы ему добре було, а тымъ больше, щобы ведало ему достаточну помѣчь до усовершенья обычаевъ, которе усовершенье состоитъ не въ чѣмъ пиномъ, якъ только въ познанію и исполненію честноты. За-разомъ такожъ хоче що и долженъ, знайти въ церквѣ подшору, за помѣчью к торон мѣглы докладно исполнити дѣло совершенной поб жности, що лежить въ познанію и исполненію правдивой религіи, котора есть головою всѣхъ честнотъ, понеже относячи до Бога выполняе и лучить веѣ прочія. — Дятого въ выданью уставъ и законѣвъ належить мати взглядъ на усопособленье человекъ моральне и религіинне, и старатися о усовершенье тогожъ, но право и въ порядку: и не належить ничего приказовати ни заказовати безъ взгляду на тое, що предложене есть товариству людей мірскому, а що религіинному. Зъ того самого поводу не може бути для церкви рѣвнодушнымъ, якіи суть въ державахъ законы, не о скѣлько до державы належать, но понеже переступивши неразъ належити границѣ впадають въ право церкви. Що больше, обовязкомъ есть церкви наложенымъ отъ Бога спротивитися, еслибы часомъ карность державы шкодлива была религіи, и усиленно старатися, щобы въ законы и уставы народовъ честнота Евангелія вникала. А понеже щастье державы особенно зависитъ отъ усоспособленья тыхъ, которые стоятъ на челѣ народа, протое Церковь не може давати оуѣки и приклонности тымъ людямъ, о которыхъ знае, що ю нападають, що не хотятъ явно почитати еи правъ, що силуются справы святян и справы мірскіи природою сполученіи розорвати. Противно прихильною, якъ належить, есть для тыхъ, которые право сядучи о правленію мірскомъ и христіянскомъ, хотятъ, щобы одно и друге для общего добра согласно трудилось. Въ тыхъ приписяхъ заключаея правило, которому постѣдовати повиненъ каждый католикъ въ публичномъ житію. Именно тамъ где церквою позволено есть справами публичными заниматься, належить скланятися до мужей знаныхъ зъ правости и хотячихъ прислужитися имени христіянському; и не може бути причина, для чего належа-лобы предпочитати усоспособненьхъ зле для религіи.

Зъ того видно, якъ великимъ есть обовязкомъ заховати согласіе умѣвъ, особенно коли въ томъ часѣ съ такою перебѣгlostію нападае ся на имя христіянске. Веѣ тіи, що усиленно будутъ старатися привязатися до Церкви, котора есть столпъ и утвержденіе истины (1 Тим. 3 15) легко остережуются отъ учителей лживыхъ..... свободу имъ обѣщавающе, сами раби суще тлѣнія (II Петр. II. 1 19.) що больше, ставшии участниками честноты самой Церкви, мудро-

стію побѣдять напасті, крѣпостію силу. — Не есть ту мѣстце изслѣдовати, чи и кѣлько причинилися до новыхъ устройствъ недбалство и домашній роздоры католиковъ, но певно люде переворотныи малибы меньше отваги, и не наробилибы такого спустошенія, еслибы була сильнѣйша вѣра у многихъ, любовію поспѣшествуема (Гал. 5. 6.) и не уналабы такъ глубока каріѣсть христіянськихъ обычаевъ передана намъ Богомъ. Кобыто память на минувшіи событія ту користь принесла, щобы въ будуче сталися розсудивѣйшими!

Приступаючи бо до справъ публичныхъ належить дуже уникати двохъ блудѣвъ, зъ котрыхъ оденъ присвоюе собѣ имя благоразумія, другій же зостае въ зухвалости. Нѣкоторые бо говорятъ, що явно не належить выступати противъ сильной и могучой неправости, щобы случайно борба не розарила умѣвъ вороговъ. Чи тѣи стоять за, чи противъ церкви, непевно, понеже утверждаютъ, що не повѣдують науку католическу, но хотѣлибы, щобы церковь позволила, абы певніи съ нею несогласіи мѣстніи могли безкарно розширяться. Болѣють надъ унадкою вѣры и змѣною обычаевъ, но ничего не дѣлають для запобѣженія тому, або такожь безмѣрною поблажливостію и шалдывамъ певнымъ лицемѣремъ перуть злое помнажають. Тѣи не хотятъ, щобы ктось усумнівался о ихъ приклонности до Апостольского Престола, но мають всегда щось, що на Папу суть обуренніи. Тыхъ людей благоразуміе есть того рода, котре св. Апостоль Павелъ называе мудрованіе плотское и смерть души, понеже не покаряеся закону Божію и не може покоритися. Мудрованіе плотское, вражда на Бога: закону бо Божію не покаряется, ниже бо можетъ (Римл. 8. 67.) А ничо такъ меньше способного до уменшенія злого. Вороги бо—що голосити и чимъ величатися, многіи изъ нихъ не вагаются, — то совсемъ мають на цѣли, щобы религію католическу, котра одна есть правдива, цѣлкою, еслибы возможно було, зничити. И маючи таке намѣреніе ничего не страхаются; думаютъ бо, чимъ бѣльше веколебаеся честнота другихъ, тымъ легнию станесе возможность злыхъ рѣчей. Протое, котрыи полюбили мудрованіе плотское, и удають, що не знаютъ, що каждый Христіанинъ долженъ буги добрымъ воиномъ Христовымъ, котрыи хотять достунити нагородъ належытыхъ побѣдителямъ найпріємнѣйшою дорогою и безъ ніякой борбы, тѣи далѣйи суть огъ того, абы перервали дорогу злого но радше тую еще улучшають.

Противно не мало есть такихъ, котри побудкы и обличенія уминованьемъ, або що еще есть бѣльшимъ блудомъ, що иншого дѣлаючи, а що иншого удаючи, присвоюють собѣ то, що до нихъ не належить. Хотѣлибы, щобы sprawy церкви веліся посли ихъ суду и произволу такъ далече, що все, що дѣлаеся иначе, зносять съ прикрасію, або пріймають спротивленіемъ. Тыи виривдѣ салують ся съ напруженіемъ надаремнымъ, но помимо того суть не менше наганы достойныи, якъ другіи. То бо значитъ не послѣдовати власти законной, але ю уполсѣджати, а разомъ sprawy зверхностей захватити для приватныхъ людей съ великимъ нарушеніемъ порядку, котре Богъ въ церквѣ своей безустанно до захованья установилъ и не позваляе, щобы кто его безкарно нарушилъ. — Тыи, дѣлають найлучше, котрыи не вагаются вступити до бою, коли лише того потреба, въ тѣмъ пересѣдченю, що несправедлива сила уступитъ и зробитъ колись мѣстце для святости права и религіи. Тыи котрыи выдаются, що предпринимають дѣйстно щось достойного старанною славою, коли усильно стараются хоронити религію особливо противъ найотважнѣйшого сторонництва, повставшого для переслѣдованья христіанского имени, которе взявши Папу подъ свою власть не устае враждебно его напастовати: но захо-

вуютъ прилѣжно послушенство, привыкши ничого самовольно не починати. Генеръ понеже подобна воля повинуватися получена съ крѣпкимъ духомъ и постанноєтію веѣмъ христіанамъ есть необходимою, щобы, якѣбы будь приключенъа часъ привелъ ни въ чимъ же були лишены, усильно желаймо, щобы въ умахъ поодинокихъ глубоко вкоренилося тое, котре Павелъ называе мудрованіе духовное (Римъ. 8. 6.) Тое бо послѣдусъ въ правленію человѣческихъ дѣланій наилучше правило умѣренности, дѣйствующи тое въ человѣцѣ, щобы або за дѣла недбальства боязливо не отчаивалъ, або за надто не уповалъ за дѣла великой зухвалости. — Заходитъ бо рѣзняица межѣ благоразуміемъ политичнымъ, котре належитъ до общаго добра, и тымъ котре належитъ до добра кожного приватно. Сіе спостерегаеся въ людяхъ приватныхъ, которіи слухаютъ рады и правого розума въ управленію себе; первое же въ настоятеляхъ, особенноже въ князяхъ, до которыхъ належитъ стояти съ властію на челѣ, и то такъ що выдаеся, якобы цѣле политичне мудрованіе приватныхъ въ томъ лежало, щобы вѣрно исполняти приказы законной власти*).

Тое розположенъе и той порядокъ повиненъ тымъ бѣльше перебувати въ державѣ христіаньской, о скѣлько благоразуміе политичне Папы бѣльше рѣчей въ собѣ заключае: до него бо належитъ не лише управляти церквою, но вообще дѣланія гражданъ Христіаньскихъ такъ унорядковати, щобы они докладно сходилися съ надѣєю осягненія вѣчнаго спасенія. Зъ того явствуе, що кромѣ наибольшаго согласія мнѣній и дѣлъ, необходимо есть для власти церковной въ дѣланіа захвати политичну мудрость. Правленъе же справами христіаньскими наиблизше и послѣ Архіерея Римского належитъ до епископовъ, котрыи хотѣй не досягають высоты власти папковъ, суть однаковъ въ іерархіи церковной правдивыми князми, и каждый зъ нихъ управляючи поодинокими церквами, есть якобы головнымъ будовничимъ въ будинку духовномъ (S. Thom. Quodlib. I. art. XIV.) и має въ духовенствѣ помощниковъ своихъ и своихъ совѣтниковъ. До того состава церкви, котрего никто зъ смертныхъ не може змѣнити, належитъ застосовати житъе. Днятого якъ необходимою есть для Епископовъ въ веденію Епископства соединеніе съ престоломъ Апостольскимъ, такъ належитъ, щобы духовныи и мірскіи съ Епископами якъ найестественнѣе жили, дѣлали. — Може виравдѣ бути, що въ обычаяхъ Епископовъ есть щось менше похвальнаго, або въ ихъ мнѣніяхъ неумѣтнаго, но никто приватный най собѣ не престоюе чина суди, той бо Христосъ Господь наложилъ тому одному, котораго поставилъ на челѣ овецъ и агнцовъ. Най каждый заховае въ памяти премудре мнѣніе Григорія великаго: Належитъ упоминати подчиненныхъ, щобы нерозсудно не судили житъе настоятелѣвъ своихъ, еслибы може видѣли, що они щось наганнаго дѣлають, щобы зъ того, що слушно ганять злое, не впали зъ гордости въ пропасть. Належитъ ихъ упоминати, щобы они если видять вину на своихъ насто-

*) Благоразуміе лежитъ въ разумѣ; управляти же и кермовати есть властиве розумови, и протое каждый, и скѣлько участвуе въ правленію и кермованію, о скѣлько подобае ему мати разумъ и благоразуміе. Явнымъ же естъ, що до подчиненнаго, о скѣлько естъ подчиненнымъ, и слуги о скѣлько естъ слугою, не належитъ управляти и кермовати, но бѣльше бути правленнымъ и кермованнымъ. И протое благоразуміе не есть честнотой слуги, о скѣлько естъ слугою, ни подчиненнаго, о скѣлько естъ подчиненнымъ. Но повеже каждый чоловікъ, о скѣлько естъ разумнымъ, участь якуюсь бере въ правленію послѣ суду розуму, о только подобае ему мати благоразуміе. Зъ того явствуе, що благоразуміе въ князѣ естъ подобне до штуки архитектоничной (якъ сказыано въ VI Ethicorum); въ подчиненныхъ подобне до штуки выконуючого рукою (S. Thom II. II Quaest XLVII art. XII).

ятеляхъ. не ставалися къ нимъ зухвальшии, бо най такъ въ собѣ о томъ судятъ, хотѣбы ты блуды и значительныи бѣли, щобы зъ того поводу не вагалися зъ боязни Божой иго почитаня къ нимъ нести.... Дѣла бо настоятелѣвъ не належитъ мечемъ языка сѣчи, хотяйбы они слушно наганы достойныи уважалися. (Reg. Pcst. P. III. Cap. IV.)

Но мало що послужать старанія, если до карности христіаньскихъ честнотъ не устроится житье. Таке есть мнѣніе святого письма о родѣ жидовскомъ: Дондеже не согрѣшиша предъ Богомъ своимъ, бѣша благая съ ними, понеже Богъ ненаведить неправды. Егда же отступиша отъ пути, егоже завѣща имъ, истребишася въ многѣхъ бранехъ на много зѣло. (Іудіѣ 5. 17. 18). Но народъ жидовскій малъ несовершенный видъ народа Христіаньского, и въ старинныхъ тогоже приключеніяхъ бѣлъ неразъ образъ правды будущон; только, що о много большими добродѣйствами одарила и украсила насъ божя благодѣ, а протое вина невѣдчости дѣлае о много тяжшими грѣхи Христіанъ.

Богъ виравдѣ николи и ніякимъ чиномъ не опускае церковь, длытого нема. ничого, чого обавлялабыся отъ злобныхъ замаховъ людей, но народы отступившіи отъ христіаньскихъ честнотъ не могутъ мати такои беспечности. Умаляють бо племена грѣси. (Прим. 14. 34). — Если силу и правду того изреченія досвѣдчилъ цѣлый минувшій вѣкъ, якіи есть поводъ, щобы и нашъ того не досвѣдчилъ? А що больше, уже дуже много на то всказуе, що грозятъ заслуженіи кары: и то само подтверждае само состояніе державъ, то есть: видимо, що многіи зъ нихъ знищенныи домашними нещастіями, а жадна не есть всесторонно беспечна. Еслибы заворушенія нечестныхъ смѣло поступали предпринятою дорогою, и еслибы аи имъ случило, щобы они якъ поступаютъ въ злыхъ штукахъ и гѣршомъ намѣренію, взмагалися въ маеткахъ и могучествѣ, то дѣйстно заходилабы обава, щобы не вывернули цѣлыи державы зъ основъ, якіи положила природа. И не можна такихъ обявъ усунути самою силою людскою, особенно, понеже велике множество покинувши вѣру христіаньску тымъ отпокутовуе справедливѣ гордости кары, що заслѣиле похотѣми надаремно шукае правды, пріймае ложне за правдиве, и гадае що мудро робить, коли называе лукавое доброе, и доброе лукавое, полагающе тму свѣтъ, и свѣтъ тму. (Исаі 5. 20). Длытого потреба, щобы Богъ допомогъ, и намятній на благодѣ свою призрѣлъ на мѣрске товариство людей. Протое, до чого усиленно уже взывалисьмо, належитъ съ особенною ревностію и постоянностію старатися, щобы покорнымъ благаньемъ умолити милосердіе Боже, и щобы возбудити честноты, которыми производится житье христіаньске. — Передъ всѣмъ треба взбудити и хоронити любовь, которая содержитъ головне утвержденіе житія христіаньского, и безъ которой або ничимъ суть честноты, або безовощными. Длытого то св. Павелъ завзываючи Колосаевъ, щобы уникали всякого блуда, и упражнялися въ славѣ различныхъ честнотъ, додае: надъ всѣми, же сими стяжите любовь, яже есть союзъ совершенства. (Кол. 3. 14). Дѣйстно есть любовь связію совершенства понеже, которыхъ она обняла тѣсно получае съ Богомъ самымъ, и дѣйствуе, що черпають житье души отъ Бога, дѣлають съ Богомъ, и относятъ до Бога. Но любовь Бога должна сполучитися съ любовію ближнихъ, понеже люди участвуютъ въ безконечной добротѣ Бога, и носятъ на собѣ выразный образъ и видъ. Сію заповѣдь имаи отъ Бога, да любяй Бога, любить и брата своего (І. Іоан. 4. 21). Аще кто речеть яко люблю Бога а брата своего ненавидитъ, ложъ есть. (І. Іоан. 4. 20). И тую заповѣдь о любви божественный си

датель назвавъ новою, не якобы ніякій уже законъ, або сама природа не приказала, щобы люди взаимно себе любили, но понеже той христіянскій родъ любви булъ цѣлкомъ новымъ и нецѣлкомъ отъ вѣковъ. Якою бо любовію Ісусъ Христосъ есть любленій отъ Отца свѣта, и любить самъ людей, ту самую выпросилъ для своихъ учениковъ и послѣдователѣвъ, щобы могли бути въ немъ одно сердце и одна душа, такъ якъ онъ самъ и Отецъ одно суть що до природы. Нікому не есть неизвѣстна сила той заповѣди, якъ глубоко она зъ початку ввійшла въ грудь Христіянъ, и якіи и якъ великіи овчи согласія, взаимного благоволенія, побожности, терпеливости и крѣпости принесла. Чомужь нема старання, щобы наслѣдовати примѣрамъ предковъ? Самии времена не малы приносятъ побудки до любви. Коли безбожники отновляютъ ненависти къ Ісусу Христу, належить Христіанамъ възбудити въ собѣ благочестіе и стновити любовь, виновницю великихъ дѣлъ. Най утихнутъ протѣ, если якіи суть, распри, най замовчатъ тіи суперечки, котріи силы борющихся рзысвають, а религій ничимъ не прислугуются и най ведутъ житье, якъ подобае, сполучеными вѣрою умами, любовію хотѣніями, въ любовь къ Богу и людямъ.

Тутъ мѣстце упомянути именно отцѣвъ рдинъ, щобы старалися управлять дѣлами своиими тѣми заповѣдями и вчасно поучати дѣтей. Початки державы заключаются въ рдинѣ, и въ значной части щастье державъ живитися середъ домашнихъ стѣнъ. Прѣтѣе тыи, що хотятъ ихъ оторвати отъ христіянскихъ установленій починають свои намѣренія зъ потемства, и присѣнають зопсутье товариства домового. И отъ той зброднѣ не отстрашуе ихъ даже мысль що тое не може дѣтися безъ великой кривды рдиней; зъ природы бо мають рдини свое право выховувати тыхъ, которыхъ пордили, съ тымъ обовязкомъ, щобы саме выхованье и наука молодѣжи соглашались съ цѣлію, въ якій они зъ Божого дару дѣти получили. И треба прѣтѣе, щобы рдини на тое наставляли и усиловались, щобы въ той справѣ велику кривду прогнали, и безусловно выбрали, щобы въ ихъ власти лежало выховувати дѣти, якъ подобае, по христіянски, а особенно, щобы недопустили до тыхъ школъ, где захидитъ небезпеченство, що вноять въ себе трутизну безбожности. Коли ходитъ о належномъ образованьи молодежи, ніякій трудъ и старанье не може бути такъ великимъ, щобы еще бѣльшого предприняти не було потреба. Въ томъ суть дѣйстно подивленія достойныи многіи католики зъ рѣжныхъ народовъ, котрыи для выхованія хлѣнцѣвъ устроили свои школы великими издержками съ большою вытревалоостію. Подбае подражати спасительный примѣръ, гдебы видѣлося, що времена того жадають; но передъ всѣмъ най стоитъ при томъ, що наибольше може здѣлати въ душахъ хлѣнцѣвъ домашне выхованье. Если молодой вѣкъ знайшовъ въ дома добру карность жития и вправу въ христіянскихъ честнотахъ, буде мало велику помочь спасеніе державъ.

Здаеся намъ, що порушилисьмо все справы, котріи въ тыхъ временахъ католики мають наслѣдовати, а которыхъ уникати. Прѣтѣе, а то належитъ до Васъ, почтенныи брати, старатися, щобы голосъ нашъ дойшовъ всюды, и щобы порозумѣли все, якъ много на томъ залежитъ, дабы въ самомъ дѣлѣ исполнялося то, що мы въ семъ писемѣ выложили. Захованье тыхъ обовязковъ не може бути утяжливѣ и трудне, понеже иго Ісуса Христа есть солодке, а бремя его легке. — Еслибы же щось до здѣланья труднѣйшимъ выдавалося, то трудѣтся повагою и примѣромъ, щобы кождый ревнѣйше брался до дѣла и заявилъ духа неопѣдимого отъ трудностей. Покажѣтъ, що частѣйше пригадовалисьмо, що найсовершенѣйшии и наибольше

пожелаемыи добра находятся въ небесеченствѣ, для захованья которыхъ всѣ труды маются уважати зносимыми, и що за тыи труды такъ велика наступитъ нагорода, яку вайбольше по християньски ведене житье приносить. Противно, не хотѣти боротися за Христа, значитъ нападати на Него; самъ бо говоритъ „Лук. 9. 26“ що отречеси тыхъ передъ Отцемъ своимъ на небесѣхъ, который не будутъ исповѣдати его передъ людьми на земли. Що до Насъ, и всѣхъ васъ, николи, поки житья, не допустимо, щобы повага, совѣтъ, трудъ нашъ якимъ будь способомъ, въ борбѣ устали. И нема сомнѣнія, що такъ стадо якъ и пастырѣ будутъ мали сеобенну помѣчь Бога, доки не закончится борба.

Поднесенныи такимъ упованіемъ, яко предвозвѣщенье небесныхъ даръ въ и залогъ Нашего благоволенія удѣляемъ прелюбезно о Господѣ Вамъ, почтенныи братя, и духовенству и всѣмъ людямъ, которыми поодинокы управляете, Апостольское благословеніе.

Дано въ Римѣ при св. Петрѣ дня 10-го Сѣчня 1890. Папства Нашего дванадцатого року.

Левъ П. П. XIII.

Удѣляючытое до вѣдомости Всеч. Священства, преп. ручаемъ о томъ же и Вѣрныхъ повѣдомити и то же въ отвѣтныи способъ мѣсто приновѣди недѣльной имъ пояснити.

Отъ Еп. Ординаріята.

Перемышль, дня 13. Вересня 1890.

Ч. 3147.

Испытъ конкурсовый для кандидатовъ на посады професоровъ религіи при ц. к. Гимназіяхъ.

Ч. 47.

Въ цѣли придбаня кандидатовъ на посады учителѣвъ религіи при гимназіяхъ опредѣляеся речинець до испыта конкурсового на дняхъ 25. и 26. Лютого 1891 року въ Перемышли отбутися маючого, на которыхъ то дняхъ кандидаты испыту тому поддатися намѣряючіи тутъ явитися мають.

Первого дня отбудеся испытъ писемный а то изъ учебныхъ предметовъ цляномъ науки для гимназіи нисшой и высшой предписанныхъ, а именно: изъ великого катихисма исторіи библійной старого и нового завѣта, літургіи, вѣро-и правоученія и исторіи Церковной, якоже и выробъ екскорты на даный темать.

Второгоже дня выголосить кандидатъ на намять выкладъ о предметѣ науки богочесгія свободно собѣ выбраномъ, застосованомъ до потребъ молодежи гимназіальной.

Отъ Еп. Консистеріи.

Перемышль, дня 2. Серпня 1890

Ч. 3487.

Конкурсъ на опорожненіи парохіи.

Ч. 48.

Съ речинцемъ убѣгання ся до дня 15. Листопада 1890, выставляються на соубѣгательство слѣдуючіи парохіи:

1. Кречовичи съ дочер. Канчуга, парт. прив. дек. Канчуцкого.
2. Полянчикъ съ „ Солина и Мичковъ патр. частного дек. Балигородского.
3. Рава Руска съ „ Рѣчка „ „ Потелицкого.
4. Рыхвалдъ, патр. прив. дек. Бѣцкого.
5. Угерцѣ минеральни съ дочер. Руденка и Орелецъ, патрон. прив. дек. Лѣского.
6. Юровцѣ съ мѣстц. Сороговъ доль. и горный патр. прив. дек. Сяноцкого.

Отъ Еп. Консисторіи.

Перемышль дня 4. Вересня 1890.

Ч. 49.

Ч. 3650, 3649
3892

Ведля завѣдомленія выс. ц. к. Намѣстничества зъ дня 1. Вересня 1890 Ч. 56.779, 60.275 якъ и зъ дня 14. Вересня 1890 Ч. 60-850 выльосованіи стали 30. Цвѣтня 1890 слѣдуючіи индемнизацийніи облигаціи.

О выльосованныхъ
индемп. облига-
ціяхъ

Ч.	1117	на	120	злр.	винк.	на	парохію	Залѣсье.
„	4462	„	200	„	„	дочер.	Ожанна	ад Курыловка
„	6374	„	250	„	„	на	парохію	Мацьковичи
„	7267	„	100	„	„	„	„	Новосѣлки гостинни
„	7393	„	50	„	„	„	„	Королева руска
„	7408	„	200	„	„	„	„	Сенькова воля
„	7447	„	100	„	„	„	„	Бѣбрка
„	7732	„	250	„	„	„	„	Замѣховъ
„	7775	„	200	„	„	„	„	Дошно
„	7783	„	200	„	„	„	„	Бандрѣвъ
„	7929	„	200	„	„	„	„	каплица св. Анны въ Волощи
„	7951	„	800	„	„	„	„	парохію Цариньске
„	8382	„	100	„	„	„	„	дочер. Воля Яворова ад Воля Сенькова
„	8418	„	1050	„	„	„	„	Епископство Перемыске
„	243	„	120	„	„	„	„	парохію Ванькова
„	404	„	100	„	„	„	„	Тростянецъ дек. Добромильскій
„	450	„	100	„	„	„	„	Брунары
„	14164	„	1000	„	„	„	„	Капітулу Перемыску
„	4314	„	15230	„	„	„	„	Епископство Перемыске
„	4604	„	310	„	„	„	„	парохію Ярославъ
„	6597	„	600	„	„	„	„	церковъ въ Хотынці
„	7124	„	100	„	„	„	„	фундація Андрея Дзюбакъ при церкви въ Угновѣ
„	11977	„	3700	„	„	„	„	церковъ въ Губичохъ.
„	13287	„	50	„	„	„	„	парохію Жукѣвъ.
„	13354	„	50	„	„	„	„	Любинѣ.
„	14140	„	200	„	„	„	„	Баличи.
„	14164	„	50	„	„	„	„	Дверникъ.
„	14450	„	100	„	„	„	„	Сосениця.
„	14552	„	800	„	„	„	„	Тарнавка.
„	14625	„	100	„	„	„	„	Негрыбка.

- Ч. 14766 на 100 зл. винк. фонд. Стефана Станкевича при церкві въ Рогозні ad Райтаровичи.
 „ 15781 „ 200 „ „ на парохію Годынѣ съ Ляцкою Волею.
 „ 15901 „ 250 „ „ „ „ Босько.
 „ 16353 „ 100 „ „ „ „ Бѣбрка съ доч. Мычкѣвцѣ и Здвиженѣ.

Поручається тій облігації съ дотичнымъ лучкомъ платничимъ въ ц. к. урядѣ податковомъ за подпискою получения для дальшого споводованя злижити а о здѣланомъ сюда донести.

Отъ Еп. Консистеріи.

Перемишль, дня 23. Вересня 1890.

Ч. 3903.

Конкурсъ на посаду префекта наукъ при генер. Сѣмениці въ Львовѣ.

Ч. 50.

При гр. кат. генерал. Сѣмениці въ Львовѣ опорожняена стала посада префекта наукъ съ рочнымъ жалованьемъ 210 зл. и другими свѣдомыми емолюментами, на котру то посаду розписується конкурсъ съ речинцемъ до 1. Листопада 1890.

Убѣляючи ся о тую посаду кандидаты мають свои поданя заосмотренны въ предписанны прилоги черезъ дек. урядъ въ высше опредѣленомъ времени сюды предложити.

Отъ Еп. Консистеріи.

Перемишль, дня 25. Вересня 1890.

ІОАННЪ
Епископъ.

Х Р О Н И К А.

Каноничну институцію получили:

- Ч 3409 Пр. Клишъ Григорій, на Малинѣвску Волю деканата Мостиского.
 „ 3434 „ Шихъ Юліанъ на Долге, деканата Дрогобыцкого.
 „ 3474 „ Бачинскій Левъ на Тудорковичи, деканата Варяжского.
 „ 3512 „ Сѣлецкій Александеръ на Радоцыну, деканата Дуклянського.
 „ 3676 „ Винницкій Корнилій на Барычѣ, деканата Перемыского.
 „ 3776 „ Глушкевичъ Теофилъ на Малинѣвъ, деканата Мостиского.
 „ 3981 „ Маковей Ілія на Солинку, деканата Яслиского.
 „ 3982 „ Лодынскій Корнилій на Либохору, деканата Высочаньского.
 „ 3983 „ Дръ Малинякъ Николай на Сливницю, деканата Нижанковского.
 „ 4015 „ Коростеньскій Северинъ на Павлокому, деканата Бичаньского.

До каноничної інституції заво́званіи:

- Ч. 3324 Пр. Бѣрецкій Владыславъ на парохію Ольшаны деканата Нижанковского.
„ 3509 „ Губла Андрей на парохію Коростно деканата Устрицкого.

Завѣдательства получили:

- Ч. 3434 Пр. Морозъ Григорій парохіи Рыбникъ деканата Дрогобыцкого.
„ 3520 „ Михальчукъ Іоаннъ парохіи Рава руска деканата Потелицкого.
„ 3776 „ Раставецкій Щастный парохіи Гошѳвъ деканата Устрицкого.
„ 3843 „ Кобадай Володимиръ парохіи Полянчикъ деканата Балигородского.
„ 3900 „ Лебедовичъ Алексій парохіи Явѳрникъ деканата Яелиского.
„ 3914 „ Попель Михаилъ парохіи Юрѳвцъ деканата Сяноцкого.

Сотрудничества получили:

- Ч. 3155 Пр. Погорецкій Петръ въ Сокали деканата Сокальского.
„ 3409 „ Дуркотъ Юліанъ самот. въ Цвѣржи деканата Мостиского.
„ 3474 „ Осьмакъ Романъ прив въ Волчищовичехъ деканата Судововишенського.
„ 3676 „ Кушнѣръ Николай самотоят. въ Княжиполи деканата Добромильского.
„ 4015 „ Хомицкій Теофиль самотоят. въ Яблоници русской дек. Бирчаньского.

Именованя:

- Ч. 3655 Преч. Скобельскій Іоаннъ, Деканъ Дрогобыцкій и парохъ въ Лишні именованъ сталъ заступникомъ професора религіи при ц. к. гимназіи Дрогобыцкой.
„ 3710 Преч. Децко Андрей такимъ заступникомъ при ц. к. гимназіяхъ въ Перемышли.
„ 3711 „ Копыстянскій Климентій парохъ въ Регетовѣ М. Деканомъ для дек. Бѣцкого.

- Ч. 3431 Выс. ц. к. Намѣстничество розпорядженіемъ зъ дня 15. Серпня 1890 Ч. 55789 при-
зволило на дальшу дотацію рочныхъ 300 зл. для сопомочника въ Сѣнявѣ дек. Яро-
славского на часъ душпаствырованя тамже пароха Климентія Вахнянина.
„ 3505 Тоежъ розпорядженіемъ зъ дня 24. Серпня 1890 Ч. 58484 призволило на таку саму
дотацію для сопомочника пароха въ Хлѣвчанахъ деканата Угнѳвского.
„ 3665 Тоежъ розпорядженіемъ зъ дня 29. Липця 1890 Ч. 59278 подвышило дотацію для
сопомочника въ Зубковѣ деканата Сокальского изъ 210 зл. на 300 зл. рочно почавши
отъ 1. Серпня 1890 на время душпаствырованя тамже пароха Емилиана Яремкевичъ.
„ 3091 Тоежъ розпорядженіемъ зъ дня 13. Вересня 1890 Ч. 63664 призволило на дотацію ро-
чныхъ 300 зл. для сопомочника въ Доброгостовѣ дек. Дрогобыцкого на протятъ одного
року т. е. отъ 21. Серпня 1890 до 20. Серпня 1891.

Жертвы:

- Ч. 1722 Преч. урядъ дек. Бѣцкій довѣсь, що парохіяне зъ Рыхвалда
якъ Ч. Михаилъ Писарчикъ справилъ для мѣстцевой церкви дарохранительницю

за 35 зл. а Ч. Дмитрій Писарчикъ и другіи Рыхвалдчики прислали зъ Амерыки 120 зл. на паукъ а 33 зл. на плащенницю.

Ч. 2039 Преч. урядъ дек. Потелицкій донѣсь, що Ч. Юстина Бережница и Ч. Стефанъ Говра парохіяне зъ Бѣлой справили для мѣстцевой церкви: перва фелонъ да 50 зл. а двѣ хоругви за 55 зл., вторый же 2 хоругви за 35 зл.

Ч. 2096 Пр. урядъ парохіальный въ Чайковичехъ донѣсь, що Г. Василій Чайковскій кунецъ и властитель склепу въ Львовѣ, родомъ зъ Чайковичъ, съ же ною своею Марією справили для матерной церкви въ Чайковичехъ подушку подъ Служебникъ и великій прекрасный дыванъ и Антипедіумъ зъ адаманку съ золотымъ гафтованымъ крестомъ до престола церкви св. О. Николая. Сестра же Марія Чайковской П. Домицеля Санцевичъ справила фиранки до чудотворной иконы св. О. Николая и Антипедіумъ зъ адаманку съ золотымъ гафтованымъ крестомъ, все то стоимости що найменше 200 зл.

Ч. 3113 Пр. урядъ парохіальный въ Порѣчу грунтъ, дек. Горожаньского донѣсь, що жителѣ зъ дочерной Мальованки якъ Ч. Григорій и Евдокія Борецкіи справили для мѣстцевой церкви: фелонъ за 80 зл., чашу за 90 зл., двѣ хоругви за 90 зл., плащенницю за 35 зл., два лѣхтари на престолъ за 12 зл., кромѣ того частыми жертвами грошевыми причиняють ся до приукрашеня церкви.

Ч. 3151 Пр. урядъ дек. Дукляньскій донѣсь, що парохіяне зъ Ростайного якъ Ч. Іосифъ Русинякъ, Михайлъ Юдловскій, Иванъ Дзяма и Григорій Давидъ справили для мѣстцевой церкви великій свѣтильникъ (паукъ) вразъ съ свѣщами за 85 зл., дальше Ч. Іосифъ Русинякъ, Василій Хомикъ, Ева Гуликъ, Матеей Прокопчакъ и Текля Давидъ 3 хоругви по 16 зл. 50 кр. а Ч. Иванъ Давидъ, Григорій Фрынцко, Теодоръ Мышковскій и Кирилъ Коцуръ отступили бесплатно полъ морга грунту на кладбище.

Ч. 3757 Преч. урядъ дек. Лѣскій донѣсь, що Благор. Г. Зиновія изъ Менциньскихъ Лабенца, вдова по уряднику скарбовымъ въ Бродахъ справила для церкви въ Тыравѣ сольной где родилася, два олійныи образы съ золочеными рамами и дыванъ вартости 50 зл.

Ч. 3848 Преч. урядъ дек. Мушиньскій донѣсь, що житель зъ Леліохова Чест. Дмитрій Жидовскій съ своею супругою жертвовали на закупно свѣщника для мѣстцевой церкви суму 110 зл. Чест. Іоаннъ Шутіякъ житель изъ сусѣдного села „Руская Воля“ Епархіи Пряшовской въ Угорщинѣ, закунилъ для церкви въ Леліоховѣ двѣ хоругви за 54 зл. а кромѣ сего при каждой случайности стараетъ ся своими жертвами о великолѣпіе храма Божого въ Леліоховѣ.

Всѣмъ тымъ повышимъ жертводателямъ удѣляетъ Еп. Консисторія узнаніе и похвалу.

Кароль Волошиньскій,
пров. канцлеръ.